ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 74.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 24-го Сентября. — 1846 — Wilno. WTOREK, 24-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го *Сентября*.

Старшему Совѣтнику Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Стууве*, Высочайше повелѣно быть Членомъ Главнаго Управленія Цензуры со стороны сего Министерства, съ оставленіемъ въ прежней должности и съ производствомъ ему положеннаго по симъ двумъ мѣстамъ содержанія.

—

Главнѣйшіе пункты Образованія Инспекторскаго Департамента Гражданскаго Вѣдомства.

§ 1. Завѣдываніе общимъ составомъ гражданскихъ чиновъ поступаетъ отнынѣ подъ собственное руководство Его Императорскаго Величества. Дѣлопроизводство о нихъ сосредоточивается въ особо учреждаемомъ при 1 Отдѣленіи Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи Департаментѣ, подъ названіемъ Инспекторскій Департаментъ Гражданскаго Вѣдомства.

СМѢСЬ.

—

Еврейскій Клубъ въ Житомирѣ.

—

Въ *Сѣверной Пчелѣ* напечатана слѣдующая статья о слѣдствіяхъ перемены Евреями одежды въ Волынской губерніи.

Въ западной части Россійской Имперіи, Евреи составляютъ значительную массу народонаселенія. Отличительный образъ ихъ жизни, одежды, религіозныхъ обрядовъ, обычаевъ, повѣрья, привычекъ, предразсудковъ, даже особенныя, имъ только принадлежащія условія нравственности, дѣлали разительную противоположность съ прочими сословіями здѣшняго края. Одни лишь только торговыя и промышленыя сношенія Евреевъ съ туземцами составляли нѣкоторую связь между ними, но, съ этимъ вмѣстѣ, туземцы чуждались Евреевъ, и даже нерѣдко оказывали презрѣніе. Таковы были отношенія здѣшнихъ жителей всѣхъ состояній къ Евреямъ. Когда же послѣдовало Высочайшее повелѣніе о перемѣнѣ Евреями одежды на носимую коренными жителями, то народъ Еврейскій понялъ всю важность благодѣтельной для него воли Государя Императора. Въ уничтоженіи наружнаго различія съ прочими сословіями народонаселенія губерній, назначенныхъ для постояннаго пребыванія Ев-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18-*go Września*.

Starszemu Radzcy Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistemu Radzcy Stanu *Struwe*, Najwyżéj rozkazano bydź Członkiem Głównego Zarządu Cenzury ze strony tego Ministeryum, z pozostaniem przy dotychczasowym obowiązku i z wypłacaniem mu przywiązanych do obu tych posad pensyi.

—

Główniejsze artykuły Ustawy Inspektorskiego Departamentu Cywilnego Zarządu.

§ 1. Zawiadywanie ogólnym składem cywilnych urzędników przechodzi odtąd pod własny kierunek Jego Cesarskiej Mości. Sprawy ich dotyczące załatwiają się w osobno urządzonym przy I-m Oddziale Własnéj Jego Cesarskiej Mości Kancellaryi Departamencie, pod nazwą Inspektorskiego Departamentu Cywilnego Zarządu.

ROZMAITOŚCI.

—

Klub Żydowski w Żytomierzu.

—

Gazeta Petersburgska *Pszczoła Północna*, zawiera następujący artykuł o skutkach zmiany ubioru Żydów w Gubernii Wołyńskiéj.

„W zachodniéj części Państwa Rossyjskiego, Żydzi składają znaczną część ludności. Oddzielny sposób ich życia, ubior, obrzędy religijne, obyczaje, podania, przyzwyczajenia, przesądy, nawet szczególne im tylko właściwe warunki moralności, tworzyły rażącą sprzeczność z innymi stanami naszego kraju. Jedne tylko handlowe i przemysłowe stosunki Żydów z krajowcami, stanowiły pewien między nimi związek, ale pomimo tego, krajowcy stronili od Żydów, i częstokroć okazywali im pogardę. Takie były stosunki tutejszych mieszkańców wszelkiego stanu względem Żydów. Kiedy więc nastąpił Najwyższy Ukaz o zmianie ubioru Żydów na noszony przez krajowców, naówczas lud Żydowski pojął całą ważność dobroczynnej dla nich chęci Najjaśniejszego Pana. W zniesieniu powierzchownéj różnicy od innych stanów ludności gubernij, przeznaczonych dla nich na stałe zamieszkanie, ujrzeli oni dla siebie początek tego cywilnego życia, które stanowi pomyślność i szczęście narodów. Stan kupiecki miasta Żytomierza piérwszy chwycił się dobrowolnie i nieprzy-

§ 2. Никто иначе не можетъ быть произведенъ какъ Императорскою властію. Отнынѣ производство въ чины и всѣ перемѣны въ составѣ гражданскихъ чиновъ будутъ утверждаемы вмѣсто указовъ, объявляемыхъ и подписныхъ, Высочайшими Приказами.

§ 3. Высочайшій Приказъ есть выраженіе Высочайшей воли, относящееся ко всѣмъ случаямъ личнаго состоянія гражданскихъ чиновъ, съ самаго производства въ первый классный чинъ.

§ 4. Высочайшіе Приказы о гражданскихъ чинахъ замѣняютъ во всей силѣ Именные Указы, и посему могутъ быть пріемлемы по всѣмъ дѣламъ, какъ дѣйствительные документы. Они составляются по установленной формѣ. Послѣдовательность Высочайшихъ Приказовъ означается числами и нумерами.

§ 5. Въ составъ Приказа входятъ и располагаются предметы въ слѣдующемъ порядкѣ: Производство: за отличіе, за выслугу лѣтъ, поэкзамену, при отставкѣ.

Примѣчаніе. По симъ статьямъ, производство имѣетъ основаніемъ указанныя въ законѣ условія.

Утвержденіе въ чинахъ, переименованіе, назначеніе, утвержденіе въ должности, опредѣленіе на службу, переводъ, увольненіе въ отпускъ, продолженіе срока отпуска, увольненіе отъ службы, Монаршее благоволеніе, исключеніе изъ списковъ выбывающихъ изъ службы смертію или другими случаями, исключеніе изъ списковъ по приговорамъ суда.

§ 6. Высочайщіе Приказы представляются Государю Императору. По утвержденіи оныхъ Его Величествомъ, Приказы контросигнируются Статсъ-Секретаремъ, и препровождаются въ Правительствующій Сенатъ для сообщенія ихъ печатными всѣмъ вѣдомствамъ и для приведенія Высочайшей воли, въ исполненіе.

Примѣчаніе. Приведеніе къ присягѣ, выдача патентовъ, распоряженіе о вычетѣ денегъ за повышеніе чинами и за отпуски сверхъ 28-ми дней, и всѣ предписанныя законами исполненія дѣлаются на прежнемъ основаніи.

§ 7. Въ завѣдываніе Департамента входятъ всѣ предметы личнаго состава гражданскихъ чиновъ, какъ то: а) Опредѣленіе на службу всѣхъ классныхъ чиновниковъ и имѣющихъ право на классный чинъ. б) Производство въ чины. в) Увольненіе вовсе отъ службы классныхъ чиновниковъ. г) Увольненіе въ отпускъ въ такихъ случаяхъ, кои превышаютъ власть данную Министрамъ и Главноуправляющимъ отдѣльными частями. д) Опредѣленіе къ должностямъ, отнесеннымъ по расписанію къ первымъ VI разрядамъ, увольненіе отъ сихъ должностей и перемѣщеніе. е) Переименованіе изъ военныхъ въ гражданскіе, равно возвращеніе прежнихъ военныхъ чиновъ. ж) Принятіе въ Россійскую службу иностранцевъ, давшихъ присягу на вѣчное подданство. з) Исключеніе изъ списковъ выбывающихъ изъ службы чиновниковъ увольненіемъ отъ оной или смертію. и) Разрѣшеніе носить мундиры въ отставкѣ. і) Постоянное содержаніе въ надлежащей полнотѣ формулярныхъ спис-

§ 2 Nikt nie może inaczéj być awansowanym, jak za wolą Najjaśniejszego Pana. Odtąd podnoszenie do rang i wszystkie przemiany w składzie cywilnych urzędników będą utwierdzane zamiast Ukazów, ogłaszanych i podpisywanych, Najwyższemi Rozkazami Dziennemi.

§ 3. Najwyższy Rozkaz Dzienny jest wyrażeniem Najwyższéj woli, odnoszącém się do wszystkich okoliczności osobistego położenia cywilnych urzędników, od czasu udzielenia im pierwszéj klassycznéj rangi.

§ 4. Najwyższe Rozkazy Dzienne o cywilnych urzędnikach zastępują w całéj mocy Imienne Ukazy, przetoż mogą być przyjmowane we wszystkich sprawach jako rzeczywiste dokumenta. Układ ich jest podług przepisanéj formy. Porządek Najwyższych Rozkazów Dziennych oznacza się liczbą i numerami.

§ 5. Do składu Dziennego Rozkazu wchodzą i szykują się przedmioty podług następującego porządku: udzielanie rangi: za odznaczenie się, za wysługę lat, w skutek examinu. przy dymissyi.

Uwaga. W tych razach, udzielaniu rang mają służyć za zasadę wyrażone w prawie warunki.

Utwierdzenie w razach. przemianowanie, naznaczenie, utwierdzenie w obowiązku, przyjęcie do służby, przemieszczenie, danie urlopu, przedłużenie jego terminu, uwolnienie ze służby, Monarsze zadowolenie, wykreślenie ze spisów służby wybywających z niéj przez śmierć lub inną koleją, wykreślenie ze spisów w skutek sądowego wyroku.

§ 6. Najwyższe Rozkazy Dzienne przedstawują się Najjasniejszemu Panu. Po ich zatwierdzeniu przez Jego Cesarską Mość, kontrassygnują się przez Sekretarza Stanu, i przesyłają się do Rządzącego Senatu, dla ogłoszenia ich drukiem wszystkim urzędom i dla przyprowadzenia Najwyższéj woli do skutku.

Uwaga. Doprowadzenie do przysięgi, wydawanie patentów, rozporządzenia o uzyskaniu pieniędzy za podniesienie do rangi, tudzież za urlopy przechodzące termin 28 dni, i wszystkie prawem przepisane czynności, wykonywają się na dawniejszéj zasadzie.

§ 7. W obręb czynności Departamentu wchodzą wszystkie przedmioty osobistego składu cywilnych urzędników, jako to: a) Przyjmowanie do służby wszystkich klassnych urzędników, tudzież mających prawo do klassycznéj rangi. b) Podnoszenie do rang. c) Uwolnienie na zawsze ze służby klassnych urzędników. d) Uwolnienie na urlop w takich zdarzeniach, które przewyższają władzę udzieloną Ministrom i Głównozarządzającym osobnemi częściami. e) Mianowanie na obowiązki, należące podług tabeli do piérwszych VI rzędów, uwalnianie od tychże obowiązków i przemieszczanie. f) Przemiana wojennych rang na cywilne, jako też przywrócenie uprzednich rang wojennych. g) Przyjmowanie do służby Rossyjskiéj cudzoziemców, którzy wykonali przysięgę na wieczne poddaństwo. h) Wykreślenie z listy wychodzących ze służby urzędników przez uwolnienie od niéj lub smierć. i) Pozwolenie noszenia munduru w dymissyi. k) Ciągłe utrzymywanie w należnéj zupełności służbowych spisów wszystkich zostających w publicznéj służbie klassnych

---

реевъ, они увидѣли для себя начало той гражданской жизни, которая составляетъ благосостояніе и счастіе народовъ. Купечество города Житомира первое обратилось добровольно и непринужденно къ этому наружному преобразованію своему. Хотя же Высочайшимъ Указомъ предоставлялся Евреямъ пятилѣтній срокъ для перемѣны одежды, однакожъ купцы Житомирскіе, едва освѣдомившись о томъ, поспѣшили оставить Еврейскую одежду и замѣнить ее костюмомъ, обыкновенно употребляемымъ Русскимъ купечествомъ, а нѣкоторые начали носить и фраки. Въ Августѣ прошлаго года уже не было видно въ Житомирѣ Еврейской одежды. Этому примѣру послѣдовали вскорѣ и прочія Еврейскія общества, и нынѣ всѣ безъ исключенія Евреи Волынской губерніи оставили ношеніе ермолокъ и пейсовъ, и перемѣнили свой костюмъ, это клеймо всеобщаго презрѣнія! Съ этою перемѣною Евреи обратились къ преобразованію себя въ домашнемъ и гражданскомъ быту, къ послѣдованію и примѣненію къ обычаямъ обыкновеннаго свѣтскаго общежитія. Успѣхи таковой мѣры не замедлили отразиться въ обществѣ Житомирскаго купечества, составляющемъ главную численность народонаселенія города. Купечество Житомирское, съ наружнымъ возрожденіемъ своимъ въ гражданскомъ быту, пожелало и нравственнаго преобразованія. По-

muszenie tej powierzchownej przemiany. Chociaż przez Ukaz Najwyższy zostawiony był Żydom pięcioletni termin dla zmiany ubioru, jednakże kupcy Żytomierscy, zaledwie się o tem dowiedzieli, pospieszyli z zarzuceniem ubioru Żydowskiego, i zamienili go na ubior używany zwykle przez kupców Rossyjskich, a niektórzy zaczęli nosić fraki. W Sierpniu, zeszłego roku, już nie było widać w Żytomierzu ubioru Żydowskiego. Za tym przykładem poszły wkrótce i inne gminy Żydowskie, a teraz wszyscy bez wyjątku Żydzi w Gubernii Wołyńskiej, zarzucili noszenie jarmułek i pejsów, i zmienili swój dawny kostium, tę cechę powszechnej wzgardy. Z tą zmianą Żydzi zwrócili się również do przekształcenia się w życiu domowém i cywilném, oraz zaczęli się stosować do zwykłych świeckiego społeczeństwa obyczajów. Skutki takiego postępowania niezwłócznie okazały się w towarzystwie kupców Żytomierskich, składających główną część ludności miasta. Kupcy Żytomierscy, wraz z powierzchownem odrodzeniem swojem w życiu cywilnem, zapragnęli też i moralnego przekształcenia. Znakomitsi członkowie tego stanu, na wniosek miejscowej zwierzchności gubernijalnéj, postanowili założyć Klub kupiecki, i nakłonili do tego innych swych spółbraci; zebrali znaczne składki pieniężne, ułożyli przepisy klubu, wybrali starszych z pomiędzy siebie, zaprosili do towarzystwa kupców i urzędników wyznań Chrześcijańskich, najęli wygodny dom dla pomieszczenia, i dali pierwszy bal klubu 13-go Lutego bie-

ковъ о всѣхъ состоящихъ въ государственной службѣ классныхъ чиновниковъ. к) Составленіе и веденіе общаго списка всѣмъ состоящимъ на службѣ классным чиновникамъ по утвержденнымъ формамъ, съ отмѣткою послѣдовавшихъ перемѣнъ по всѣмъ случаямъ, о коихъ начальства имѣютъ обязанность доставлять ежемѣсячно свѣдѣнія. л) Составленіе формулярныхъ списковъ о службѣ лицъ не имѣющихъ надъ собою высшаго начальства, для представленія къ полученію знаковъ отличія безпорочной службы, и по другимъ случаямъ. м) Наряды чиновныхъ лицъ въ церемоніи,

§ 8. Симъ Положеніемъ опредѣляется порядокъ разрѣшенія представленій Высочайшею властію, и завѣдываніе общимъ составомъ гражданскихъ чиновъ, не касаясь во всемъ прочемъ Устава о Гражданской Службѣ, который остается въ своей силѣ.

§ 9. Опредѣленіе и увольненіе чиновниковъ и вообще порядокъ производства дѣлъ въ Департаментѣ, согласуется съ Общимъ Учрежденіемъ Министерствъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 20 Сентября.

Король Нидерландскій прибылъ, 17 с. м., въ Эрдмансдорфъ, для свиданія съ Ихъ Королевскими Величествами. Здѣсь погода стоитъ холодная и пасмурная.

Австрія.

Вѣна, 15 Сентября.

Его Императорское Высочество Великій Князь Михаилъ Павловичъ принятъ Императорскою фамиліею съ искреннѣйшимъ уваженіемъ. Императоръ лично присутствовалъ на парадѣ произведенномъ въ честь Его Императорскаго Высочества. Эрцъ-герцогъ Албертъ командовалъ парадомъ, а старшій сынъ эрцъ-герцога Райнера велъ кавалерійскій полкъ. За симъ Его Императорское Высочество изволилъ быть на обѣдѣ у эрцъ-герцога Карла, въ его виллѣ Вейльбургѣ, близъ Бадена. Говорятъ, что Августѣйшій Гость пробудетъ здѣсь до конца сего мѣсяца.

— Вчера вечеромъ, прибылъ сюда изъ Праги государственный канцлеръ, князь Меттернихъ.

17 Сентября.

Вчера по полудни изволила прибыть сюда на пароходѣ, изъ Линца, Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна, съ Ихъ Императорскими Высочествами Великими Княжнами Маріею Михаиловною и Екатериною Михаиловною. На томъ же пароходѣ прибыли: принцъ Луитпольдъ Баварскій, и герцогиня Нассауская, сестра Великой Княгини Елены Павловны.

четные члены этого сословія, на предложеніе мѣстнаго губернскаго начальства къ учрежденію купеческаго клуба, охотно изъявили согласіе, и пригласили къ тому прочихъ своихъ собратій: сдѣлали для сего денежное пожертвованіе, составили правила клуба, избрали изъ среды себя старшинъ, пригласили въ сообщество купцовъ и чиновниковъ христіанскихъ исповѣданій; наняли приличный для помѣщенія домъ, и открыли первый балъ клуба 13 Февраля сего года. Балъ этотъ былъ удостоенъ посѣщеніемъ Г. Исправляющаго должность Военнаго Губернатора, Генералъ-Маіора Каменскаго, Вице-Губернатора, Надворнаго Совѣтника Гайворонскаго, и многихъ другихъ гражданскихъ и военныхъ чиновниковъ. Даже дамы высшаго сословія столько были внимательны къ важности этого событія, обнаружившаго своевременность мѣры и потребность вѣка, что участвовали въономъ, и этимъ самымъ возбудили еще болѣе въ Еврейкахъ наклонности къ прелестямъ баловъ.

Въ этомъ первомъ купеческомъ клубѣ было членовъ Евреевъ 60 и Евреекъ, дамъ и дѣвицъ, 29. Балъ былъ начатъ польскимъ, потомъ слѣдовали обыкновенные танцы: вальсъ, галопадъ, полька, кадрили и мазурка. Многіе Евреи, а также молодыя Еврейки, дѣвицы и дамы, предварительно приготовились къ этому, изучили танцы, и на балѣ исполняли

urzędników. l) Układanie i utrzymywanie ogólnego spisu wszystkich zostających w służbie klassnych urzędników podług zatwierdzonéj formy, z wyrażeniem zmian zaszłych we wszystkich razach, o których Zwierzchność obowiązaną jest składać miesięczne raporta. m) Układanie spisów o służbie osób niemających nad sobą wyższéj zwierzchności, celem przedstawienia ich dla otrzymania znaku dystynkcyi nieskazitelnéj służby, tudzież z innych powodów. n) Ubiory urzędników podczas obrzędów.

§ 8. Ustawa ta określa porządek rozstrzygania przedstawień przez Najwyższą władzę, tudzież zawiadywanie ogólnym składem cywilnych urzędników, nie naruszając zresztą w niczém Ustawy o Cywilnéj Służbie, która pozostaje w swéj mocy.

§ 9. Przyjmowanie i uwalnianie urzędników, jako też w ogólności porządek toku spraw w Departamencie, stosuje się do Ogólnego Urządzenia Ministeryów.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prusy.

Berlin, 20 września.

Król Niderlandzki przybył 17-go b. m do Erdmansdorf, w celu zabawienia dni kilka w towarzystwie Królewskiéj pary. Powietrze jest tu nader ostre i nieprzyjemne.

Austrya.

Wiedeń, 15 września.

J. C. W. Wielki Xiążę Michał Pawłowicz, przyjmowany jest najserdeczniej przez całą rodzinę Cesarską. Cesarz sam znajdował się na wielkiéj paradzie, odbytéj na cześć Dostojnego Gościa. Arcy-Xiążę Albert dowodził paradą, a najstarszy syn Arcy-Xięcia Rajnera znajdował się na czele półku jazdy. Następnie J. C. W. Wielki Xiążę obiadował u Arcy-Xięcia Karola w jego willi Weilburg, leżącéj w pobliżu Badenu Mówią, że Dostojny Gość zabawi tu do końca tego miesiąca.

— Wczoraj wieczorem wrócił tu z Pragi, Xiążę Metternich, Kanclerz państwa.

Dnia 17 września.

Wczoraj z południa przybyła tu parostatkiem z Linc J. C. W. Wielka Xiężna Helena Pawłówna ze Swemi Dostojnemi Córami JJ. CC. WW. Wielkiemi Xiężniczkami Maryą Michałówną i Katarzyną Michałówną. Tymże samym parostatkiem przybyli: Xiążę Luitpold Bawarski i Xiężna Nassauska, Siostra J. C. W. Wielkiej Xiężnej Heleny Pawłówny.

żącego roku. Bal ten był zaszczycony obecnością P. Pełniącego obowiązki Gubernatora Wojennego, Jenerał-Majora *Kamieńskiego*, Wice-Gubernatora Radzcy Dworu *Gajworońskiego*, oraz wielu innych urzędników cywilnych i wojskowych. Nawet damy z wyższego stanu tak pojęły ważność tego wypadku, okazującego stosowność środka i potrzebę wieku, że raczyły mieć w nim udział, i tem jeszcze mocniej wzbudziły w Żydach ochotę do przyjemności balów.

W tym piérwszym klubie kupieckim było Żydów 60, a Żydówek, mężatek i panien, 29. Bal rozpoczęty został polonezem: poczém nastąpiły zwykłe tańce: walec, galopada, polka, kadryle i mazur. Wiele Żydów i młodych Żydówek, mężatek i panien, poprzednio już się byli przygotowali, wyuczyli się tańcow, i wykonywali takowe na balu zręcznie, chociaż zresztą można było dostrzedz z początku w

Франція

Парижъ 15 *Сентября.*

Королевская фамилія отправляется сегодня въ Сенъ Клу,

— Въ *Portefeuille* пишутъ, что герцогъ Монпансьерскій отправится въ Мадридъ, по полученіи разрѣшенія на бракъ изъ Рима. Кажется, что Герцогъ не выѣдетъ изъ Парижа предъ исходомъ с. м. По случаю бракосочетанія герцога будетъ производство въ чины и награжденіе орденами, а въ замкѣ Э будутъ даны великолѣпные праздники.

— Герцогъ и герцогиня Саксенъ-Кобургскіе а также герцогъ и герцогиня Салернскіе выѣхали въ Брюссель.

— Министръ Просвѣщенія, г-нъ Сальванди, получилъ Греческій орденъ Спасителя, большаго креста.

— Г-нъ Барбье назначенъ библіотекаремъ Луврской библіотеки, на мѣсто умершаго г-на Жуи.

— Министры: внутреннихъ дѣлъ, земледѣлія, торговли и публичныхъ зданій, предписали префектамъ департаментовъ, въ коихъ былъ неурожай хлѣба, учредить благотворительныя фабричныя заведенія, въ которыхъ ремесленники, въ случаѣ недостатка въ работѣ, могли бы работать въ теченіи зимы.

— Съ давняго времени всѣ морскія державы стараются увеличивать на своихъ корабляхъ калиберъ орудій. Во французскомъ флотѣ на линейныхъ корабляхъ и фрегатахъ нѣтъ орудій менѣе 30 фунтовыхъ; по послѣднихъ постановленіямъ должны находиться на нихъ отъ 2 до 4 орудій 80 фунтовыхъ. На линейномъ кораблѣ *Suffrem* находятся единороги въ 225 фунтовъ; а на вновь построенномъ фрегатѣ „Псише" 40 орудій 60 фунтоваго калибера.

— Въ письмѣ изъ Орана, отъ первыхъ чиселъ Сентября, сообщаютъ слѣдующее: „По 25 м. м., на марокской границѣ все было спокойно, но донесенія изъ Ушды и другихъ пограничныхъ пунктовъ были неблагопріятны. Абд-эль-Кадеръ имѣетъ непостижимое вліяніе на марокскихъ жителей, извѣстныхъ своимъ фанатизмомъ, и потому трудно предвидѣть послѣдствія. Къ этому нужно присовокупить, что снова носятся такіе же слухи, какіе носились предъ сраженіемъ при Исли. Теперь, какъ и тогда, разсказываютъ, что сынъ императора идетъ къ границѣ съ сильнымъ отрядомъ войскъ для наказанія безпокойныхъ, и что Абд эль-Кадеръ дѣйствуетъ за принца императорскаго дома. Надобно полагать, что какъ только войска сіи подступятъ къ границѣ, правительство усилитъ отрядъ генерала Каваньяка, потому что непріятель непремѣнно будетъ аттаковать. События бывшія въ Іюлѣ и Августѣ 1844 года должны послужить намъ урокомъ. Въ Джемма Газауатѣ стояло 25 Августа 6 батал. пѣхоты и 5 эскадр. кавалеріи, подъ начальствомъ полковника Пуральи. Въ послѣдствіи отправлено туда три эскадрона гусаръ. Генералъ Каваньякъ часто объѣзжаетъ линію нашу расположенную на границѣ. Все готово для встрѣчи непріятеля, но въ случаѣ наступательныхъ дѣйствій военныя силы здѣсь недостаточны.

Francya.

Paryż, 15 *września.*

Rodzina Królewska udaje się dzisiaj do St. Cloud.

— *Portefeuille* donosi, że Xiążę Montpensier wyjedzie do Madrytu dopiero po nadesłaniu dyspensy z Rzymu. Zdaje się, że Xiążę przed końcem b. m. Paryża nie opuści. Z powodu zaślubin Xięcia wiele osób otrzyma wyższe stopnie i ordery, zaś w zamku Eu dawane będą świetne zabawy.

— Xiążę i Xiężna Sasko-Kobursscy, tudzież Xiążę Salerno z małżonką, wyjechali do Bruxelli.

— P. Salvandy Minister oświecenia otrzymał wielką wstęgę Greckiego orderu Zbawiciela.

— P. Barbier otrzymał posadę bibliotekarza Luwru, po zgonie P. Jouy.

— Ministrowie: spraw wewnętrznych, rolnictwa i handlu, tudzież budowli publicznych, polecili Prefektom departamentów, w których zbiór zboża okazał się niedostatecznym, utworzyć warsztaty dobroczynności, w których rzemieślnicy, nie mający innego zatrudnienia, będą mogli pracować podczas zimy.

— Od dawna wszystkie mocarstwa morskie powiększały kaliber dział okrętowych. W marynarce francuzkiéj wyłączono teraz z okrętów liniowych i fregat mniejsze od trzydziesto-funtowych, nawet według ostatnich przepisów statki te powinny mieć od dwóch do czterech dział ośmdziesiąt funtowych. Na pokładzie okrętu liniowego *Suffren*, znajdują się haubice o 225 funtach, a *Psyche*, fregata nowo-wybudowana, ma 40 dział 60-cio funtowych.

— Czytamy w liście pisanym z Oranu piérwszych dni września: „Do 25-go z. m. nie zaszło żadne poruszenie przy granicy Marokkańskiéj, jednakże raporta z Uszdy i innych punktów nadgranicznych nie były zaspokajające. W téj chwili Abd-el-Kader wywiera wpływ niepojęty na lud Marokkański, znany ze swego fanatyzmu; zatém trudno przewidzieć co może niebawem wyniknąć. Dodać do tego należy, że znowu krążą te same pogłoski jak przed bitwą nad Isly. Mówią dzisiaj, jak wówczas, że jeden z synów Cesarza idzie ku granicom na czele potężnego wojska, dla skarcenia wichrzycieli; dodają także, że Abd-el Kader działa w sprawie Xięcia, należącego do rodziny panującéj. Sądzą, że jak tylko pomienione wojsko zbliży się ku granicy, rząd każe wzmocnić kolumnę Jenerała Cavaignac, bo napad nastąpi niewątpliwie. Wypadki Lipcowe i Sierpniowe 1844 roku powinny być dla nas nauką. W Dżemma Gazauat stało 26 sierpnia 6 batalionów piechoty i 5 szwadronów jazdy, pod wodzą Półkownika Pouraili. Póżniéj wysłano tamże trzy szwadrony huzarów. Jenerał Cavaignac przebiega często linię zajmowaną na granicy przez nasze wojska; wszystko przygotowane jest wybornie na przyjęcie nieprzyjaciela, ale w razie działań zaczepnych, siły dotychczasowe nie byłyby dostateczne."

ихъ съ удачною ловкостію, хотя впрочемъ нельзя было въ началѣ не замѣтить въ движеніяхъ ихъ застѣнчивости, этой рѣзкой черты характера Евреевъ; однако жъ привѣтливое и радушное вниманіе къ нимъ Господина Начальника Губерніи и прочихъ чиновниковъ посѣтителей, ободрило Евреевъ и Еврекъ, разсѣяло ихъ робость, и молодежь Еврейская танцовала весело и охотно, а нѣкоторые изъ пожилыхъ Евреевъ, болѣе другихъ знакомые съ общежитіемъ, играли въ преферансъ.— Балъ продолжался за полночь, съ строгимъ соблюденіемъ этикета. Посѣтители Евреи и Еврейки, искреннимъ изъявленіемъ своего удовольствія о бывшемъ балѣ, возбудили въ прочихъ своихъ собратіяхъ желаніе участвовать въ купеческомъ клубѣ, и на другой день многіе семейные купцы поспѣшили записаться въ члены онаго.

И такъ, въ Житомирѣ, едва ли не въ первый разъ во всей Имперіи нашей, составилось учрежденіе купеческаго клуба Еврейскаго сословія. Учрежденіе это, безъ сомнѣнія, должно повести Еврейское купечество къ скорѣйшему образованію, коего лучи отразятся и на прочіе слои общества этого народа, доселѣ еще прикованнаго фанатизмомъ своимъ къ невѣжественнымъ привычкамъ, обычаямъ, предразсудкамъ и причудамъ.

ich ruchach nieśmiałość, tę odznaczającą cechę charakteru żydowskiego: jednakże uprzejma i serdeczna względność Pana Naczelnika Gubernii i innych urzędników, ośmieliła ich w krótce, a gdy młodzież Żydowska tańczyła wesoło i ochoczo, tymczasem niektórzy ze starszych Żydów, więcéj od innych obeznani z życiem towarzyskiem, grali w preferansa. Bal trwał dłużéj niż do północy, ze ścisłém zachowaniem etykiety. Goście Żydzi i Żydówki, szczerem wynurzeniem radości z byłego balu, wzbudzili w innych spółwyznawcach swoich chęć należenia do klubu kupieckiego, i zaraz nazajutrz wielu kupców, mających rodziny, zapisało się na członków. Tak więc w Żytomierzu, piérwszy raz w całém naszém Państwie, założony został klub kupiecki ze stanu Żydowskiego. Instytucya ta, bez wątpienia, powinna doprowadzić kupców Żydowskich do szybszego ukształcenia, którego promienie odbiją się i na inne klassy tego narodu, przykutego jeszcze dotychczas fanatyzmem swoim do nieokrzesanych zwyczajów, obyczajów, zabobonów i dziwactw."

17 *Сентября.*

Дворъ выѣхалъ вчера на нѣсколько дней изъ Сенъ Клу въ Ферте-Видамъ.

— Англійскій посланникъ, маркизъ Норманби, имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе съ Г. Гизо объ испанскихъ дѣлахъ: послѣ чего тотчасъ отправлены были курьеры въ Мадритъ и Лондонъ. Вчера пріѣхалъ сюда, съ депешами отъ Г. Истурица, чиновникъ испанскаго министерства иностранныхъ дѣлъ, Г. Урквизо, привезшій, какъ слышно, также собственноручное письмо Королевы Христины къ Королю Французовъ.

— Уже нѣсколько дней какъ носятся слухи, что англійскій кабинетъ прислалъ весьма энергическую ноту противъ бракосочетанія герцога Монпансьерскаго съ инфантиною Луизою; но въ *Presse* пишутъ, что слухи эти неосновательны. Герцогъ (сообщаютъ въ этомъ журналѣ) отправится въ Мадритъ 25 или 28 числа, а поѣздка двора въ Ферте-Видамъ и отсутствіе министра внутреннихъ дѣлъ доказываютъ, что правительство не занято важными дѣлами.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ отъ 8 Сентября, въ статьѣ „Римъ" что въ этомъ день Папа подписалъ разрѣшеніе на бракъ Королевы испанской и) инфанта Дона Франциска. Разрѣшеніе это будетъ отправлено съ курьеромъ, который 17 или 18 числа прибудетъ въ Мадритъ.

— Въ *Courrier Francais* пишутъ, что между дворами французскимъ и неаполитанскимъ возникло нерасположеніе, по поводу неуспѣха въ предположеніи касательно бракосочетанія гр. Трапани съ Королевою Изабеллою

— Въ Парижѣ будетъ построена мечеть для исповѣдующихъ магометанскую вѣру Арабовъ, Египтянъ и Тунисцевъ. Муфтій при этой мечети будетъ получать содержаніе наравнѣ съ прочими духовными лицами.

— Конгресъ французскихъ ученыхъ, происходившій въ Марсели, уже закрытъ; большая часть членовъ онаго отправилась на конгресъ въ Генуу.

— Вчера открыты департаментскіе совѣты во всей Франціи, кромѣ сенскаго департамента (Парижа) и острова Корсики.

17 *Сентября.*

Въ *Journal des Débats* сообщаютъ, что правительство получило изъ Буржа важное донесеніео отъ 16-го числа с. м. о томъ, что старшій сынъ Донъ Карлоса, графъ Монтемолино, претендентъ на испанскій престолъ, тайно оставилъ этотъ городъ и неизвѣстно куда отправился. Вслѣтствіе сего событія, всѣ телеграфическія линіи были сегодня въ движеніи, а всѣ министры, находящіеся на лицо въ Парижѣ, собрались на кабинетный совѣтъ.

Германія.

Альтенбургъ, 16 *Сентября.*

Сегодня прибыли сюда: Его Королевское Высочество Наслѣдный Принцъ Виртембергскій, съ супругою своею Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княгинею Ольгою Николаевною, и Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, сопутствующій Августѣйшей Сестрѣ Своей въ Штутгардъ. Высокіе путешественники остановились во дворцѣ, приготовленномъ для Ихъ помѣщенія.

Италія.

Римъ, 5 *Сентября.*

Вслѣдствіе дѣйствій противныхъ духу теперешняго правительства, и происшедшихъ отъ этого соблазнительныхъ происшествій и смятеній въ Анконѣ, тамошній делегатъ, Монсиньоръ Росси, удаленъ отъ службы и вызванъ въ Римъ. Временнымъ преемникомъ его назначенъ Монсиньоръ Грасселини, членъ коммисіи желѣзныхъ дорогъ, который уже прежде исправлялъ должность делегата сей провинціи, и пріобрѣлъ въ ней общую любовь и почитаніе. Прелатъ этотъ сегодня отправился уже въ Анкону.

— Кратковременное пребываніе принца Жуэнвильскаго въ Римѣ подало поводъ къ различнымъ толкамъ. Римляне не менѣе заняты также пріѣздомъ Сардинскаго министра графа Соларо делла Маргарита, который былъ уже принятъ Папою въ аудіенціи и

Dnia 17 *września.*

Dwór wyjechał wczoraj na kilka dni z St. Cloud do Ferté-Vidame.

— Poseł angielski, Margr. Normanby, miał wczoraj długą naradę z P. Guizot, w sprawie hiszpańskiéj; poczém wysłano natychmiast gońca do Madrytu i Londynu. Wczoraj przybył tu z depeszami od P. Isturiz, urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych, P. Urquizo, który miał także przywieźć własnoręczny list Królowéj Krystyny do Króla Francuzów.

— Od kilku dni krążyły wieści, że gabinet angielski przesłał naszemu nader sprężystą notę przeciw zaślubieniu Xięcia Montpensier z Infantką Ludwiką. *Presse* donosi z pewnego źródła, że te pogłoski są fałszywe. Wyjazd Xięcia do Madrytu, mówi pomieniony dziennik, nastąpi 25 lub 28 b. m., a wyjazd dworu do Ferté Vidame, tudzież wydalenie się Ministra spraw wewnętrznych z Paryża, dowodzą, że wyższe władze nie są obecnie zajęte żadną kwestyą większéj wagi.

— *Journal des Débats* donosi pod dniem 8-m września z Rzymu, że w tymże dniu Ojciec św. podpisał dyspensę dla Królowéj hiszpańskiéj i Infanta Don Franciszka. Goniec nadzwyczajny wysłany z tą dyspensą do Madrytu, stanie tam 17-go lub 18-go b. m.

— Według Kuryera Francuzkiego, między dworami Neapolitańskim a Francuzkim miała wyniknąć pewna niechęć, z powodu niedojścia do skutku projektu ożenienia Hr. Trapani z Królową Izabellą.

— W Paryżu ma być wybudowany meczet dla wyznawców Islamizmu, Arabów, Egipcyan i Tunetańczyków; Mufty pomienionego meczetu pobierać będzie płacę rządową, równie jak inni duchowni.

— Francuzki kongress naukowy zamknięty został w Marsylii; większa część członków udaje się na kongress włoski do Genui.

— Wczoraj otworzone zostały wszystkie rady jeneralne departamentów Francyi, wyjąwszy departamentu Sekwany i Korsyki.

Dnia 18 *września.*

Journal des Débats donosi, iż rząd odebrał z Bourges ważną wiadomość, pod dniem 16 b. m., że najstarszy syn Don Karlosa, Hr. Montemolin, Pretendent do tronu hiszpańskiego, opuścił potajemnie to miasto, i nie wiadomo gdzie jeszcze się udał. Wszystkie linie telegraficzne były dziś w ruchu w skutek tego wypadku, a wszyscy Ministrowie obecni w Paryżu, zebrali się na radę gabinetową.

Niemcy.

Altenburg, 16 *wrzesnia.*

W dniu dzisiejszym przybyło tu grono Dostojnych Gości, to jest: J. K. W. Xiąże Następca Wirtembergski z małżonką Swoją J. C. W. Wielką Xiężną Olgą Nikołajewną, tudzież J. C. W. Wielki Xiążę Konstanty Nikołajewicz, który Siostrze Swojéj na kilka tygodni do Sztutgardu towarzyszy. Dostojni Podróżni zajęli w zamku przygotowane dla nich pokoje.

Włochy.

Rzym, 5 *września.*

W skutek działań przeciwnych duchowi teraźniejszego rządu, i wynikłych ztąd gorszących scen i zamieszek w Ankonie, tameczny Delegat, Monsignore Rossi, został złożony z urzędu i powołany do Rzymu. Tymczasowym zastępcą jego mianowany jest Mons. Grasselini, członek Komissyi dróg żelaznych, który już przedtém niegdyś sprawował urząd Delegata tejże prowincyi z wielkiem zadowoleniem rządu, i pozyskał ogólny szacunek mieszkańców. Prałat ten dnia dzisiejszego wyjechał już do Ankony.

— Krótki pobyt Xięcia Joinville w Rzymie jest dotąd przedmiotem powszechnych rozmów. Również zajmuje Rzymian przyjazd Ministra Sardyńskiego, Hr. Solaro della Margarita, który miał już posłuchanie o Ojca św. i odbywa częste narady z rządem Papiezkim.

имѣетъ частыя совѣщанія съ членами здѣшняго правительства.

— Между многими предметами, обращающими теперь на себя вниманіе Папы, заключается также планъ — привести въ дѣйствіе дипломатическія связи между римскимъ дворомъ и Портою. — Мѣра эта необходимо нужна для тортовли Церковной Области съ Левантомъ, безъ осуществленія которой торговый трактатъ съ портою не возможенъ. Его Святѣйшество болѣе всего надѣется въ этомъ дѣлѣ на вспомоществованіе Франціи. (См. Турція). Графъ Эскалонъ, римскій консулъ въ Марсели, отправится съ порученіями по этому дѣлу въ Константинополь.

— Противъ распускаемыхъ парижскою пропагандою ложныхъ слуховъ и политическихъ теорій, адвокатъ Маки обнародовалъ отъ себя воззваніе ,,къ римскому народу,“ которое сегодня приклѣено на всѣхъ углахъ улицъ города, и въ коемъ авторъ напоминаетъ и поощряетъ жителей къ умѣренности даже въ изъявленіи радости, преимущественно же требуетъ довѣрія и повиновенія отеческому правленію Пія IX. При духѣ порядка и мира, одушевляющемъ все здѣшнее народонаселеніе, воззваніе это кажется даже излишнимъ, однако оно возбуждаетъ общее одобреніе и сочувствіе, какъ все, что искренно стремится къ общему благу.

— Публичныя аудіенціи, даваемыя Его Святѣйшествомъ еженедѣльно всѣмъ представляющимся, составляютъ, обыкновенно, предметъ разговоровъ какъ въ избранныхъ обществахъ, такъ равно на улицамъ и рынкамъ, между самымъ нисшимъ и бѣднѣйшимъ классомъ народа, который на равнѣ съ богатыми на этихъ аудіенціяхъ имѣетъ свободный доступъ къ Папѣ. — Всѣ удивляются чрезвычайной проницательности Папы, съ коею онъ каждое дѣло въ одно мгновеніе обнимаетъ и соображаетъ: а равно неизъяснимому добродушію и снисхожденію, которыми самыхъ даже робкихъ заставляетъ забывать, что они находятся передъ лицемъ Монарха и главы церкви. Забвеніе это доходитъ иногда до той степени, что передъ нимъ нерѣдко разсказываются съ совершенною довѣренностію подробнѣйшія обстоятельства дѣлъ, о коихъ приходятъ ходатайствовать. Папа въ такомъ случаѣ слушаетъ ихъ съ неимовѣрнымъ терпѣніемъ, и многое отмѣчаетъ собственною рукою. Величіе и плѣнительность его особы неуловимы для пера; люди, привыкшіе къ обращенію съ знаменитыми лицами, объявляютъ, что равнаго ничего и никогда не видали.

— 8 го числа Римляне будутъ давать для Папы торжественное, праздвество Корсо покрыто будетъ цвѣточными вѣнками. Постройка тріумфальныхъ воротъ идетъ успѣшно. Кромѣ главной арки, находятся еще двѣ другія арки. 8 колоннъ Коринѳскаго ордена, на огромныхъ пьедесталахъ, поддерживаютъ фронтонъ, на которомъ, надъ каждою колонною помѣщенъ геній изображающій одну изъ провинцій. Геніи эти, колосальнаго размѣра, уже окончены. Колонны отдѣланы подъ желтый мраморъ. Лѣпная работа окончена съ невѣроятною поспѣшностію, въ особенности рельефы окружающіе изваяніе Папы, изображающіе миръ, правосудіе и колосальнаго льва. Народъ наполняетъ площадь съ утра до темной ночи любуясь работами, кои всѣ артисты производятъ безденежно, для оказанія этимъ своей любви къ Его Святѣйшеству.

— Третьяго дня, 2-го Сентября, Іезуиты дали блистательный праздникъ въ честь Пія IX, то есть устроили такъ называемое поэтическое собраніе, программа коего, составленная Іезуитомъ Бресчіани, имѣла заглавіе: ,,Торжество Милосердія“ (*Il trionfo della Clemenza*). Обрядъ заключался въ томъ, что старшіе лѣтами и отличающіеся способностями и дарованіями воспитанники, двухъ здѣшнихъ коллегій, состоящихъ въ вѣдѣніи Іезуитовъ, римской и дворянской (*Collegio Romano* и *Dei Nobili*), должны были читать написанные ими стихи, оды и рѣчи, на предложенную Іезуитами тему, — прославленіе милосердія Пія IX. Торжество происходило въ свято-игнатіевской церкви, обращенной съ этою цѣлію въ академическую залу, украшенную съ большимъ вкусомъ и роскошью. Надъ галлереею, назначенною для чтенія воспитанниковъ, возвышалось изображеніе Пія IX, въ обыкновенный ростъ, съ благословляющею рукою. Ниже портрета, два генія держали щитъ съ латинскою надписью, изображающею цѣль и причину торжества. Стѣны и колонны церкви покрыты были

— Do wielu przedmiotów, które obecnie zajmują uwagę Papieża, należy także plan zawiązania stosunków dyplomatycznych z Portą Ottomańską. Środek ten jest nieodbicie potrzebnym dla handlu Państwa Kościelnego na Wschodzie, gdyż inaczéj zawarcie traktatu handlowego z Portą nie mogłoby przyjść do skutku. Jego Świętobliwość liczy w tym względzie na pośrednictwo i pomoc Francyi (Ob. Turcya). Konsul Rzymski w Marsylii, Hr. Escalon, udać się ma w tym celu do Konstantynopola.

— Przeciwko rozsiewanym przez propagandę Paryzką fałszywym pogłoskom i teoryom politycznym, Adwokat Masti, wydał od siebie odezwę ,,do ludu Rzymskiego“, która znajduje się dziś naklejona na rogach wszystkich ulic miasta, a w któréj autor napomina i zachęca ziomków do umiarkowania nawet w radości, a mianowicie do zaufania i posłuszeństwa ojcowskiemu rządowi Piusa IX. Przy duchu porządku i zgody, jaki całą tutejszą ludnosć ożywia, pismo to zdaje się być nawet zbytecznèm, obudza jednak powszechne pochwały i współczucie, jak wszystko, co dąży szczérze do powszechnego dobra.

— Posłuchania publiczne, które Papież daje co tydzień dla wszystkich, są zwykle przedmiotem rozmów tak po najpiérwszych salonach, jako też po ulicach i rynkach, pomiędzy najniższą i najuboższą klassą ludności, która równie z najmożniejszemi ma na tych posłuchaniach wolny przystęp do Ojca św. Wszyscy podziwiają nadzwyczajną jasność i przenikliwość, z jaką każdy interess w okamgnieniu pojmuje i roztrząsa; jako też niewymówną dobroć i łagodność, która najnieśmielszym nawet każe niejako zapomnieć, że stoją przed obliczem Monarchy i Najwyższéj Głowy Kościoła. Zapomnienie to niekiedy dochodzi do tego stopnia, że tonem poufnego zwierzenia się opowiadają przed nim najdrobniejsze szczegóły swego stanu lub interessu o który prosić przychodzą. Papież w tym razie słucha ich z zadziwiającą cierpliwością, i wiele rzeczy własną ręką notuje. Urok otaczający jego osobę nie daje się opisać. Ludzie nawykli do obcowania z wielkimi tego świata wyznają, iż nic równego nigdy nie widzieli.

— Dnia 8 b. m. Rzymianie dawać będą dla Ojca św. wielkie uroczystości Całe Corso okryte będzie wieńcami kwiatów. Budowa łuku tryumfalnego idzie pośpiesznie. Prócz głównéj bramy są dwie inne poboczne. Ośm kolumn Korynckich, umieszczonych na ogromnych podstawach, dźwiga fronton, na którym nad każdą kolumną umieszczony jest Gieniusz, wyobrażający jedną z prowincyj Kościelnego Państwa. Gieniusze te olbrzymiéj wielkości, już są ukończone; kolumny naśladują żółty marmur. Inne snycerskie roboty, a mianowicie płaskorzeźby historyczne, tudzież olbrzymia gruppa, złożona z kolosalnego posągu Papieża, stojącego między Pokojem i Sprawiedliwością, u stóp któréj spoczywa lew, wykonane są z zadziwiającym pośpiechem i doskonałością. Lud od rana do ciemnéj nocy plac ten zalega, przypatrując się robotom, które wszyscy artyści wykonywają bezpłatnie, dla okazania czci swojéj dla Ojca św.

— Dnia 2-go września, Jezuici wyprawili świetną uroczystość na cześć Piusa IX, to jest tak zwaną Akademią Poetycką, któréj programm, napisany przez Jezuitę X. Bresciani, nosił tytuł: ,,*Tryumf Łaskawości*“ (Il trionfo della Clemenza). Obrzęd zależał na tém, iż dojrzalsi, odznaczający się zdolnością i talentami uczniowie, z dwóch tutejszych Kollegiów, zostających pod zarządem Jezuitów: Kollegium Rzymskiego i Kollegium Szlachty (*Collegio Romano* i *Dei Nobili*), czytać mieli napisane przez siebie wiersze, pieśni i mowy, na zadany przez Jezuitów temat, którym było wysławienie łaskawości Piusa IX. Uroczystość odbywała się w kościele św. Ignacego, zamienionym na tę cel w akademicką salę, z wielkim gustem i przepychem ubraną. Po nad galeryą przeznaczoną do czytania dla uczniów, wznosił się portret Piusa IX naturalnéj wielkości, w postaci siedzącéj, z ręką ku błogosławieniu wzniesioną. Pod nim dwa olbrzymie gieniusze utrzymywali tarczę z napisem łacińskim, wyrażającym cel i powód uroczystości. Ściany i kolumny kościoła okryte były axamitem, ze złotemi frendzlami lub haftem, częścią purpurowym, częścią białym i żółtym, bo to są barwy Papiezkiego

бархатомъ, съ золотыми бахрамами или шитьемъ, частію алымъ, частію бѣлымъ и желтымъ, ибо цвѣтъ этотъ находится въ папскомъ гербѣ. Великолѣпное освѣщеніе возвышало прелесть и безъ того уже плѣнительной картины. Обрядъ начался въ 5 часу, въ присутствіи многихъ кардиналовъ, знатнѣйшаго духовенства, а также первѣйшихъ особъ гражданскихъ, какъ туземныхъ такъ и иностранныхъ. Стеченіе зрителей было необыкновенное, однако дамы не были допущены. Юноши одинъ за другимъ, восходили на каѳедру, и читали соотвѣтственные торжеству стихи, на языкахъ: латинскомъ, греческомъ, италіянскомъ, французскомъ, англійскомъ, нѣмецкомъ и испанскомъ. Изъ словъ и образа произношенія видѣнъ былъ во всѣхъ восторгъ къ Пію IX, раздѣляемый вполнѣ собравшеюся публикою. Нѣкоторые по шести и семи разъ должны были пріостанавливаться въ чтеніи, по поводу возобновлявшихся рукоплесканій. Весь обрядъ состоялъ изъ трехъ дѣйствій, изъ коихъ каждое заключалось плѣнительнымъ музыкальнымъ гимномъ. Слова сихъ гимновъ были написаны Іезуитомъ Гросси, а музыка сочинена знаменитымъ композиторомъ, сальваторомъ Мелуцци.

Испанія.

Мадритъ, 10 *Сентября*

— Предсѣдатель кабинета объявилъ одному изъ дипломатовъ, что бракосочетаніе Королевы совершено будетъ не позже 10 Октября. Королева заказала для своего нареченнаго супруга, богатый фельдмаршальскій мундиръ. Извѣстно, что инфантъ Донъ Францискъ д'Асизъ произведенъ въ фельдмаршалы покойнымъ Королемъ Фердинандомъ VII, но въ правленіе Эспартеро, отказался отъ этого званія, а теперь снова получитъ оное.

— Полкъ инфанта Дона Франциска получилъ предписаніе прибыть въ Мадритъ.

— Здѣсь носятся слухи, требующіе впрочемъ подтвержденія, будто въ Каталоніи появилось 300 Карлистовъ.

12 Сентября.

Сегодня вечеромъ, Королева будетъ принимать поздравленія дипломатическаго корпуса.

— Министры постановили не только сообщить кортесамъ о бракосочетаніи Королевы и инфантины, но и спросить ихъ по сему мнѣнія. Всѣмъ министерскимъ депутатамъ предписано прибыть на засѣданіе и предоставлены въ ихъ распоряженіе почты и дилижансы. Надобно однако же замѣтить, что министерскіе депутаты не могутъ засѣдать въ палатѣ кортесовъ, прежде вторичнаго выбора, потому что въ теченіи этого времени они повышены въ чинахъ, и получили различныя награды. Въ Испаніи впрочемъ не смотрятъ на такія мелочи.

— Провинціальные баталіоны расформированы, а вмѣсто ихъ образованъ запасный отрядъ, состоящій изъ 16 полковъ въ три баталіона, по 600—650 человѣкъ въ баталіонѣ. Офицеры и унтеръ-офицеры расформированныхъ баталіоновъ будутъ имѣть предъ прочими первенство.

— Подтверждается извѣстіе, что въ Каталоніи появляются шайки Карлистовъ. Полковникъ Пишо вторгнулся на Тараговскую равнину, и во многихъ мѣстахъ захватилъ продовольственные припасы и деньги. Отрядъ его состоитъ изъ 200 человѣкъ. Полковникъ Контрерасъ выступилъ для преслѣдованія его изъ Виллефранка, но движенія Карлистовъ такъ быстры, что трудно ихъ настигнуть. Пароль ихъ есть Карлъ VI. Въ Исони также появилась шайка Карлистовъ въ 80 человѣкъ. Жители дружески ихъ принимаютъ. Въ Мадритѣ не обращаютъ большаго вниманія на дѣйствія карлистовъ, потому что они, будучи въ несогласіи между собою, никогда не соединятся.

— Изъ Португаліи сообщаютъ, что Виконтъ-Алкобаса назначенъ главнымъ начальникомъ Лиссабонской гвардіи. Всѣ вообще одобряютъ этотъ выборъ.

Телеграфическая депеша:

„Мадритъ 14 Сентября. Кортесы собрались. Министры представили имъ проектъ бракосочетанія Королевы съ инфантомъ; проектъ этотъ принятъ хорошо. Адресная коммисія выбрана изъ членовъ министерской партіи. Въ Мадридѣ все спокойно.

herbu. Wspaniałe oświecenie jarzęczém światłem dodawało jeszcze uroku, temu zachwycającemu widokowi. Obrzęd zaczął się o godzinie 5 éj, w obec wielu Kardynałów, wyższych duchownych, tudzież najznakomitszych osób cywilnych, tak krajowców jako i cudzoziemców. Natłok był nadzwyczajny; damy jednak przypuszczone nie były. Młodziency jedni po drugich, wstępowali na mównicę i czytali stosowne do okoliczności poezye, w językach: łacińskim, greckim, włoskim, francuzkim, angielskim, niemieckim i hiszpańskim. Ze słów i sposobu czytania, widać było we wszystkich prawdziwe unie‸ienie i zapał dla Piusa IX, który też zgromadzona publiczność całém sercem dzieliła. Niektórzy po sześć i siedm razy musieli przerywać czytanie, z powodu ponawiających się oklasków. Cały obrzęd dzielił się na trzy akty, z których każdy zakończony był zachwycającym hymnem muzycznym. Text ich pochodził z pióra Jezuity X. Grossi, muzyka zaś była dziełem sławnego kompozytora, *Salvatore Meluzzi.*

Hiszpania.

Madryt, 10 *września.*

Prezes Ministrów oświadczył pewnemu dyplomacie, że zaślubiny Królowéj nastąpią najpóźniéj 10-go października. Królowa kazała dla swego przyszłego małżonka zrobić kosztowny mundur feldmarszałka. Wiadomo, że Infant Don Franciszek z Asizu mianowany już był Feldmarszałkiem przez zmarłego Króla Ferdynanda VII-go, złożył atoli tę dostojność za rządów Esparterego, a teraz znowu powtórnie ją otrzyma.

— Półk Infanta Don Franciszka otrzymał rozkaz przybyć do stolicy.

— Krążą tu pogłoski, potrzebujące jednak potwierdzenia, jakoby w Katalonii miało się zjawić 300 Karlistów.

Dnia 12 września.

Dzisiaj wieczorem Królowa przyjmować będzie powinszowania od Ciała Dyplomatycznego.

— Ministrowie postanowili nie tylko zawiadomić Kortezy o podwójnych zaślubinach Królowéj i Infantki, ale nawet zasięgnąć ich zdania. Wszyscy Deputowani ministeryalni otrzymali rozkaz stawić się na posiedzenie; wszystkie poczty i dyliżanse oddano do ich roporządzenia. Jednak należy uczynić uwagę, że wielu z tych deputowanych nie mają prawa zasiadać w Kortezach przed powtórnemi wyborami, gdyż w tym przeciągu czasu posunięci zostali na wyższe stopnie i otrzymali rozmaite nagrody. W Hiszpanii atoli nie zbyt ściśle uważają na to.

— Bataliony prowincyonalne zostały rozwiązane, a natomiast utworzono wojsko odwodowe, złożone z 16 półków, o 3 batalionach. Każdy batalion liczyć będzie 600 do 650 ludzi. Oficerowie i podoficerownie batalionów rozwiązanych mają przed innymi pierwszeństwo.

— Potwierdza się, że w Katalonii zjawiają się bandy karlistowskie. Półkownik Pichot wkroczył na rowninę Tarragony i w wielu miejscach zabrał zapasy żywności i pieniądze. Kolumna jego składa się z 200 ludzi. Półkownik Contreras wyszedł za nim w pogoń z Villafranca; poruszenia atoli Karlistów są tak szybkie, że jest nadzwyczaj trudno doścignąć ich w pochodzie. Hasłem ich jest Karol VI-ty (Hr. Montemolin) W Isona ukazała się także banda Karlistów licząca 80 ludzi; mieszkańcy przyjmują ich uprzejmie. W Madrycie, nie przywiązują wielkiéj wagi do tych poruszeń Karlistów. wiadomo bowiem, że ci będąc z sobą niezgodni, nigdy ściśle się nie połączą.

— Z Portugalii donoszą, że Wice-Hrabia de Alcombaça mianowany został Jeneralnym Komendantem gwardyi Lizbońskiéj. Wybór ten powszechnie się wszystkim podobał.

Depesza telegraficzna odebrana w Paryżu:

„Madryt, 14-go września. Kortezy już się zgromadziły. Ministrowie przełożyli im projekt zaślubienia Królowéj z Infantem. Poselstwo zostało dobrze przyjęte. Wybrano kommissyą adressową, złożoną z samych członków ministeryalnych. Madryt jest zupełnie spokojny."

Турція.

Константинополь, 30 Августа.

Султанъ назначилъ милліонъ злотыхъ на постройку зданія для медицинской академіи, на содержаніе которой отпускаема будетъ значительная сумма Существующее теперь заведеніе въ Галата Серай будетъ пріуготовительнымъ училищемъ. Директоромъ вновь учреждаемой академіи будетъ заслуженный докторъ Спитцеръ.

— На этой недѣлѣ посланы въ Малую Азію и Сирію повелѣнія къ тамошнимъ пашамъ, чтобы они всѣ войска, безъ которыхъ можно обойтись, отправили въ Курдистанъ. Порта рѣшилась наконецъ непремѣнно подавить тамошнія смятенія. Всѣ войска будутъ состоять подъ главнымъ начальствомъ Измаила-Паши, моссульскаго губернатора; — выборъ этотъ не очень удаченъ, потому что Измаилъ-Паша, какъ говорятъ, вовсе не имѣетъ качествъ полководца. Причиною соединенія этихъ войскъ почитаютъ не одно состояніе Курдистана, но и отношенія къ Персіи.

— На прошлой недѣлѣ Решидъ-Паша завелъ рѣчь въ Диванѣ объ избраніи новаго Папы и предложилъ отправить посланника въ Римъ, для поздравленія Его Святѣйшества со вступленіемъ на престолъ. Это предложеніе было принято и уже назначили посланника. Но, говорятъ, Г. Буркене представилъ Портѣ несообразность этого поступка съ господствующими въ Римѣ религіозными понятіями и успѣлъ отклонить ее отъ сего намѣренія. Этотъ поступокъ Г. Буркене даетъ поводъ къ разнымъ догадкамъ, а преимущественно къ тому, что Франція, какъ покровительница ливанскихъ католиковъ, опасается лишиться своего вліянія въ тѣхъ странахъ, по причинѣ могущихъ возникнуть непосредственныхъ сношеній порты съ римскимъ Дворомъ.

Ла Плата.

Монтевидео, 16 Іюня.

— Подтверждается извѣстіе о побѣдѣ, одержанной, 27-го Мая, Риверо, при Ласъ-Виворасѣ, надъ генераломъ Монтеро, подчиненнымъ Орибѣ. Ривера сообщаетъ, что онъ взялъ въ плѣнъ 80 чел., отбилъ 2,000 лошадей, 2,000 карабиновъ и 6 орудій; самъ же онъ лишился убитыми 1 и ранеными 2, и совершенно разсѣялъ корпусъ Монтеры, состоявшій изъ 1400 чел.

— Въ издаваемой здѣсь газетѣ *Commercio del Plata*, обнародована нота отъ 14 Мая Гг Оуслея и Дефоди, англійскаго и французскаго посланниковъ, присланная на имя министра иностранныхъ дѣлъ аргентинской республики, Г. Арана, въ коей объявляютъ ему, что вслѣдствіе декрета Розаса, отъ 1 Мая, предписывающаго умертвить всѣхъ попавшихся въ плѣнъ офицеровъ и матросовъ англійско-французской эскадры, а также по причинѣ послѣдовавшаго уже умерщвленія офицера Вардлева, сдѣлавшаго высадку съ парламентерскимъ флагомъ, не примутъ никакой переписки изъ Буэносъ-Айреса, которая не будетъ имѣть цѣлію возстановленія мира, и что всякимъ переговорамъ о мирѣ должно предшествовать выступленіе аргентинскихъ войскъ изъ Уругвая.

1 Іюля.

28-го Іюня въ Монтевидео прибыли всѣ англійскіе купцы, пребывавшіе донынѣ въ Буэносъ Айресѣ. Угрозы приверженцевъ Розаса, послѣ сраженія при Ласъ-Виворасѣ, принудили ихъ къ сей мѣрѣ.

— Генералъ Ривера одержалъ новую побѣду, надъ аргентинскими войсками, 13-го Іюня, при Менедесѣ. Изъ двухъ начальствовавшихъ надъ оными генераловъ, одинъ — Монтеро убитъ, а другой — Морансели взятъ въ плѣнъ.

— Въ Монтевидео распространяется слухъ, требующій однако подтвержденія, будто бы Гг Мадурьяга и Урквиза, представители провинцій: Коріентеской и Энтреріосской, заключили между собою трактатъ, по силѣ коего обѣ эти провинціи объявляютъ себя независимыми штатами и образуютъ взаимный союзъ противъ Розаса и Аргентинской Республики. Трактатъ сей, говорятъ, подписанъ 25-го Іюня, и обѣ стороны сообщили его начальникамъ англійско-французской эскадры. Урквиза имѣетъ быть назначенъ главнокомандующимъ союзныхъ войскъ.

Turcya.

Konstantynopol 30 sierpnia.

Sułtan przeznaczył milion złotych na wybudowanie gmachu dla akademii lekarskiej, którą ma hojnie uposażyć. Dotychczasowy zakład w Galata-Seraj będzie tylko szkołą przygotowawczą. Dyrektorem nauk w nowej akademii będzie wielce zasłużony Doktor Spitzer.

— W tym tygodniu rozesłano w różne strony Tatarów z poleceniami do Baszów Anatolii i Syryi aby zbywające wojska wysłali do Kurdystanu. Porta postanowiła nareszcie z całą energią przytłumić tameczne niespokojności. Wszystkie siły bojowe oddane będą pod rozkazy Ismaela-Baszy Mossulu. Wybór nie nadto szczęśliwy, gdyż rzeczony Basza, jak powiadają, niema wcale zdolności na wodza. Za przyczynę zgromadzenia tych wojsk, podają nie tylko zaburzenia w Kurdystanie, ale też i stosunki z Persyą.

— Reszyd-Basza, na przeszłotygodniowém posiedzeniu Dywanu, uczynił niespodziewany wniosek, ażeby z powodu wstąpienia na tron Rzymski nowego Papieża wysłać do Rzymu Posła z powinszowaniem Piusowi IX tego szczęśliwego wypadku Wniosek ten został przyjęty przez Dywan, i Poseł już jest wybrany. Słychać atoli, że P. Bourqueney wystawił Porcie niestosowność tego kroku, twierdząc, iż się nie zgadza z panującemi w Rzymie wyobrażeniami religijnemi, i tym sposobem odwiódł ją od tego przedsięwzięcia. Postępek ten P. Bourqueney, daje powód do różnych domysłów, a mianowicie, iż Francya, jako opiekunka Katolików Libańskich, boi się utracić wpływu swojego w owych krajach, przez zawiązanie bezpośrednich stosunków Porty z dworem Rzymskim.

Stany La-Plata.

Montevideo. 16 czerwca.

Potwierdza się wiadomość o zwycięztwie, jakie dnia 27 maja odniósł Rivera pod Las-Vivoras, nad Jenerałem Montero, podwładnym Oribego. Rivera donosi, że zabrał 80 jeńców, zdobył 2 000 konie, 2,000 karabinów i 6 dział, sam zaś utracił tylko 1 zabitego i 2 rannych ludzi, i zupełnie rozproszył korpus Monterego, z 1,400 ludzi złożony.

— Wychodzący tu dziennik *Commercio del Plata* ogłasza datowaną 14 maja notę Panów Ouseley i Deffaudis, Posłów angielskiego i francuzkiego, podaną do Ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitéj Argentyńskiéj, P. Arana, w której oświadczają mu, że w skutku wydanego przez Rozasa dekretu, z dnia 1 maja, polecającego zamordowanie wszystkich zabranych do niewoli oficerów i majtków eskadry angielsko francuzkiéj, oraz w skutku nastąpionego już zamordowania oficera Wardlaw, który wysiadł był na ląd z banderą parlamentarską, nie przyjmą żadnej dyplomatycznéj korrespondencyi z Buenos-Ayres, która nie będzie miała na celu przywrócenia pokoju, i że wszelkie układy o pokój poprzedzić musi ustąpienie wojska Argentyńskiego z Uruguaju.

Dnia 1 lipca.

Dnia 28 czerwca, przybyli do Montevideo wszyscy kupcy angielscy, którzy jeszcze dotychczas w Buenos-Ayres mieszkali. Pogróżki stronników Rozasa, po bitwie pod Las-Vivoras, zmusiły ich do tego kroku.

— Jenerał Rivera odniósł nowe zwycięztwo nad wojskiem Argentyńskiém, pod Menedes d. 13-go czerwca. Z dwóch dowodzących niém Jenerałów, jeden, Montero, zabity, a drugi, Morancelli, w niewolę pojmany został.

— W Montevideo rozchodzi się pogłoska, potrzebująca jednak potwierdzenia, że PP. *Maduriaga* i *Urquiza*, jako reprezentanci prowincyi: Corientes i Entrerios, zawarli pomiędzy sobą traktat, mocą którego obie te prowincye ogłaszają się Stanami niepodległemi, i zawiązują zobopólne przymierze przeciw Rozasowi i Rzeczypospolitéj Argentyńskiéj. Traktat ten miał bydź podpisany d. 25 czerwca, i obie strony kommunikowały go dowódzcom angielsko-francuskiéj eskadry. Urquiza ma bydź naczelnym dowódzcą wojsk sprzymierzonych.

ВИЛЬНА въ Тип. Ѳ. Глюксберга — Печ позвол 24 го Сентября 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.